

'Studerend Nederland'
t.a.v. Anthony Meyer zu Schlochtern
Phoenixstraat 30
2611 AL Delft
manifest@studerend-nederland.nl
Tel: 015-2150030

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
Aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
Drs. H. Zijlstra
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Delft, 18 januari 2011

Onderwerp: voorgenomen boete voor actieve studenten

Geachte heer Zijlstra,

Naar aanleiding van het wetsvoorstel voor bezuinigingen op het Hoger Onderwijs dat 11 december 2010 in de Ministerraad is besproken, wil 'Studerend Nederland' gesteund door ondergetekenden het volgende onder uw aandacht brengen. Op basis van ervaringen in het bedrijfsleven, het maatschappelijk middenveld en het onderwijs, zijn de ondergetekenden van mening dat het wetsvoorstel een negatieve invloed zal hebben, zowel op de kwaliteit van het Hoger Onderwijs als op de studiekeuze en de ontplooiing van studenten. Alternatieven om hetzelfde te bereiken met minder negatieve consequenties zijn onderwijf voor handen. De nadelen die uw voorstel het Hoger Onderwijs zal brengen, zijn inmiddels al vanuit verschillende hoeken onder uw aandacht gebracht. Zo is u een petitie aangeboden door MinimaalNominaal.nl, die inmiddels ruim 250.000 maal is ondertekend. In deze brief willen wij u wijzen op de invloed van uw voorstel op de ontplooiingsmogelijkheden van studenten en de studiekeuze van aankomende studenten. Aangezien we begrijpen dat bezuinigen noodzakelijk is, zullen we ook een alternatief aandragen. De ondergetekenden achten de in deze brief verwoorde bezwaren van groot belang en willen u oproepen ze in overweging te nemen.

Uniek aan het Hoger Onderwijs in Nederland, is dat studenten veel ruimte krijgen om zich te ontplooien naast hun opleiding. Juist de combinatie van een goede studie, goed onderzoek en maatschappelijke vaardigheden die naast een studie opgedaan worden, maakt Nederlandse alumni internationaal gewild op de arbeidsmarkt. Vaak is de studieduur van onder andere premier Rutte en minister Verhagen aangehaald door tegenstanders van uw voorstel, maar het is van belang te realiseren dat de ervaring en vaardigheden die zij als bestuurders bij politieke jongeren organisaties, politieke partijen en studentenverenigingen hebben opgedaan, aan de basis hebben gestaan van hun huidige carrière. Een kenniseconomie draait niet alleen om de kennis, maar ook om de vaardigheden die nodig zijn om kennis in de praktijk te brengen. Extracurriculaire bestuurservaring is bij uitstek de manier om die ervaringen op te doen.

Toegenomen studiedruk maakt het voor steeds minder studenten een logische keuze om zich buiten hun opleiding nog te ontplooien. Aangezien geen student weet wat er in de toekomst nog gaat komen, betekent het meedoen aan extracurriculaire activiteiten direct een risico; indien gedurende dat jaar studievertraging opgelopen wordt, zal een onvoorziene vertraging in de toekomst erg duur uitpakken. Daarom nemen studenten het zekere voor het onzekere en kiezen ze er steeds minder vaak voor om zichzelf buiten hun studie te ontplooien. Deze gedachtegang is niet onverstandig en strookt in feite met het overheidsbeleid omtrent leningen. "Geld lenen kost geld" en alle studievertraging die een student redelijk vroeg in zijn studie oploopt,

kan hem of haar later opbreken. Het aan dit voorstel verbonden risico om enkele jaren na aanvang van de studie gestraft te kunnen worden met een hoge boete, zal de studenten belemmeren in hun ontplooiing.

Bovendien ligt het bestaansrecht van studentenverenigingen en –organisaties in het motto “voor en door studenten”. Dit betekent dat elke vereniging elk jaar weer studenten vindt om de vereniging te besturen en activiteiten te organiseren. Daarmee zorgt een kleine groep studenten, die vaak een volledig jaar besteden aan het vervullen van een bestuurs- of commissiefunctie, ervoor dat veel meer studenten zich minder intensief nog steeds kunnen ontplooien binnen een sport-, studie of gezelligheidsvereniging. Indien deze kleine groep zogenaamde langstudeerders met financiële prikkels in haar vrije keuze beperkt wordt, heeft dit ook verregaande consequenties voor alle andere leden van die verenigingen en organisaties. Met het verloren gaan van de traditionele studentencultuur in Nederland, gaat in feite ook datgene verloren wat het Hoger Onderwijs in Nederland zo uniek en waardevol maakt. Juist de financiële prikkels zoals in uw wetsvoorstel, zullen dit bewerkstelligen.

Ten derde is er een grote groep studenten waar in uw voorstel onvoldoende rekening mee wordt gehouden. Het zal naar alle waarschijnlijkheid invloed hebben op de studiekeuze van aankomende studenten. Een groot aantal studies in Nederland heeft een langere studieduur, dit zijn met name bèta- en geneeskundestudies. Deze worden gelijk behandeld met studies die een kortere studieduur hebben. De langere studieduur en het feit dat ze in dezelfde regeling worden meegenomen, benadeelt deze studenten extra. Het is niet verstandig om deze studenten in de plannen gelijk te trekken. Juist voor technische studenten kan de ervaring en kennis die ze opdoen met verschillende bestuursfuncties en andere activiteiten zeer waardevol zijn, aangezien de persoonlijke ontwikkeling een nuttige aanvulling vormen op een vaktechnische opleiding.

Er zijn goede alternatieven mogelijk, die deze grote negatieve invloed niet hebben. In het onderzoek van de Commissie Toekomstbestendig Hoger Onderwijs Stelsel onder leiding van oud-minister Cees Veerman, in 2010 gepubliceerd onder de titel “Differentiëren in drievoud”, wordt geadviseerd om het aandeel van studentgebonden financiering terug te dringen. Een beloningssysteem als alternatief voor het huidige strafstelsel kan met een alternatief bezuinigingspakket zonder grote problemen tijdig worden ingevoerd. De opbrengsten kunnen bijvoorbeeld gehaald worden door de collegegelden van studenten generiek te verhogen, dit in combinatie met enkele materiële bezuinigingen en zo nodig de inzet van een deel van de uitgespaarde studiefinancieringen voor Masterstudenten. Ook valt dan te denken aan het door uw partij beloofde sociaal leenstelsel. Ongeacht welke opzet een nieuw financieringsmodel heeft is het belangrijk dat de mogelijkheid voor de Universiteit wordt behouden om studenten, die extracurriculaire activiteiten ondernemen, te faciliteren voor de tijd en moeite die gepaard gaan met deze werkzaamheden, waardoor studietijd verloren gaat.

Het voorstel dat nu op tafel ligt belemmert de student in zijn ontplooiing, is desastreus voor de waardevolle studentencultuur en benadeelt grote groepen studenten onevenredig hard. Ondergetekenden vragen u om alle hierboven genoemde redenen dan ook om het huidige voorstel niet door te zetten en te kijken naar alternatieven die het Hoger Onderwijs, de kenniseconomie en haar waardevolle studenten niet ernstige schade berokkenen.

Hoogachtend,

Namens ‘Studerend Nederland’

Anthony Meyer zu Schlochtern

Dit manifest wordt gesteund door ondergetekenden.

Mr. P. Arlman

Jhr. A.W. Beelaerts van Blokland

*oud-Deken van de Orde van Advocaten
bij de Hoge Raad der Nederlanden en
Raadsheer in het Gerechtshof 's-
Gravenhage*

Ir. J.A. Dekker

*Oud-president KIVI-NIRIA en oud-CEO
TNO*

Ir. P. van Duursen

Oud-president Shell Nederland

Ir. B.M. van Ee

Algemeen-directeur DHV

Drs. H.M. Godschalx

Managing Director NIBC Bank

Prof. Dr. E.A. de Groot

*Voormalig Rector Magnificus
Universiteit Nyenrode
Voormalig CFO en lid van de Raad van
Bestuur Randstad Holding*

Mr. W.G. van Hassel

*Voormalig Deken van de Nederlandse
Orde van Advocaten
Voormalig voorzitter Trenité Van
Doorne te Rotterdam*

Drs. W.A.H. Baljet

*Voorzitter Raad van Bestuur Oyens &
Van Eeghen*

Drs. H.J.M. Brouwer

*Executive Vice President en
Chairman Unilever Duitsland,
Oostenrijk en Zwitserland (DACH),
Voormalig Directie Voorzitter
Unilever Benelux*

Drs. R.M. Dierick

Executive Vice-President HRM Philips

Ir. A.J. Driessen

*Oud-voorzitter Raad van Bestuur
Wavin*

Ir. M.E.E. Enthoven

*Oud-directeur-generaal Europese
Commissie*

Dr. J.M. Goudswaard

E. Grüter

Algemeen directeur DHV B.V.

S. van Heemskerck Pillis-Duvekot

Oud-lid Tweede Kamer VVD

Drs. J.H. van Heijningen Nanninga

*Senior Partner Egon Zehnder
International Nederland*

J.Th. Hoekema
*Oud-lid D66 tweede kamer en huidige
burgermeester Wassenaar*

Ir. N.G. Ketting

Oud-voorzitter SEP

Ir. J.H.M. Lindenbergh

*President-commissaris ABN-AMRO en
oud-lid Raad van Bestuur ING*

Prof. F.A. Maljers

*Oud-voorzitter Raad van Bestuur
Unilever*

Ir. A. Meerstadt

*President-directeur Nederlandse
Spoorwegen*

Mr. I. P. Michiels van Kessenich-
Hoogendam

Oud-lid 1^e kamer CDA

Drs. M.G. Muller

Oprichter Route Mobiel

Mr. N. Onkenhout

CEO Super de Boer

Drs. D.R. Hooft Graafland

*Lid Raad van bestuur en CFO
Heineken NV*

Ir. F.W. Huibregtsen
Voorzitter de Publieke Zaak

A.W. Kist

*Oud-bestuurder Autoriteit Financiële
Markten en oud College van Bestuur
van de Leidse Universiteit*

S.W.W. Lubsen

*Oud-lid Raad van Bestuur Heineken
NV*

Ir. R.M.J. van der Meer

*Oud-lid Raad van Bestuur Akzo
Nobel*

Mw. dr.ir. B. Meesters

Management consultant

Ir. J.A.P. Montijn

Oud-president Shell Nederland

R.M.S.M. Munsters

CEO Robeco

Mr. H.M.C.M. van Oorschot

*Voorzitter College van Bestuur
Universiteit Tilburg*

Ir. E. Oostwegel

Algemeen directeur Royal Haskoning

Prof. Dr. Ir. R. Rabbinge

Oud-lid 1e kamer PvdA

Drs. G.E.A. Reijnen

Managing Director, Head of Corporate Coverage Netherlands, RBS Global Banking & Markets, The Royal Bank of Scotland N.V.

Ir. C.J.A. Reigersman

Oud-voorzitter Raad van Bestuur HBG/BAM

Ir. P.P. de Ridder

Algemeen directeur Heineken Nederland

Mr. G. A. Ribbink

Partner Prime Ventures, Venture Capital

Drs. A.M. Rijke

Commercieel directeur ZON fruit & vegetables

Ir. O.H.A. van Royen

Oud-voorzitter Raad van Bestuur Hoogovens

Drs. F.A.H.E. Rutten

Global Sales Director Shell International

Drs. G. Ruitinga

Managing Director and Chief Executive Officer Kuwait Petroleum NW Europe

Dr. M. Sanders

Oud-directeur Het Concertgebouw NV Amsterdam

Mw. Ir. L.C.Q.M. Smits van Oyen

Ondernemer

Drs. P. Schuckink Kool

Mr. M.G.H.A. Soeteman-Reijnen

Chief broking officer AON (EMEA)

Drs. J.M. Soerip

Managing Director Kimberly Clark Indonesia

Drs. P.J.M. Swinkels

Oud-voorzitter Raad van Bestuur Bavaria Brouwerijen

drs. J.G.F. Veldhuis

*Oud-voorzitter College van Bestuur
Universiteit Utrecht*

Ir. P.H. Vogtlaender

Oud-directeur Shell International

Ir. K. Vuursteen

Drs. F.W. Weisglas

*Oud-voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal*

Drs. R.M. Westerhof

Oud-voorzitter Philips North America

Drs. P.H.M.J. Witteveen

*Oprichter en Partner OC&C Strategy
Consultants*

Ir. A. R. Wessels MBA

*President and CEO
DSM Pharmaceuticals Products*

prof. mr. E.C.M.Jurgens

*lid van de Tweede en van de Eerste
Kamer
Hoogleraar staatsrecht UM en VU*

Prof. Dr. Ir. C.P. Veerman

*Oud-minister van Landbouw, Natuur
en Voedselkwaliteit*

Drs. G.H.B. Verberg

Oud hoofddirecteur Gasunie

Ir. M.W.L. van Vroonhoven

*Lid Raad van Bestuur Nederlandse
Spoorwegen*

Ir. D.A. van den Wall Bake

Berenschot

Mr. B. Westendorp

Voorzitter Erasmus Trustfonds

H.F. Wijffels

*Oud-voorzitter SER
Oud voorzitter van directie
Rabobank*

Prof. dr. D.M.N. van Wensveen

*Oud-voorzitter Mees Pierson
Emeritus bijzonder hoogleraar
Financiële Instellingen UVA en EUR*

Drs. H.K. Verkoren

Oud-lid Raad van Bestuur ING

ir. J.M. Koopman

*Oud directeur-generaal van de
volkshuisvesting*